

**ВЕЩИ В ПРИРОДНО СЪСТОЯНИЕ:
СОБСТВЕНОСТ И ОТГОВОРНОСТ
ЗА ВРЕДИ**

в контекста на чл. 50 ЗЗД

•

Рецензенти:

проф. дфн Стилиян Йотов

проф. дон Георги Пенчев

доц. д-р Мирослав Димитров

© Стоян Ставру, *автор*

© Стоян Ставру, *структура и оформление*

© Стоян Кораков, *художник на корицата*

© Адриана Ставру, *автор на рисунките*

© Сиела Норма АД

София • 2020

ISBN: 978-954-28-3097-9

ВЕЩИ

В ПРИРОДНО СЪСТОЯНИЕ:

собственост и отговорност за вреди

С.С.
т̄т̄
о а
я в
н р
у

В началото на ноември Питър¹ пристига от Лондон в България, за да опознае страната. Среща се с Павлина, с която се познават от Англия, и нейната приятелка – Христина. Тримата решават да посетят Крушунските водопади². На следващия ден групата пристига в с. Крушуна³ и тръгва нагоре по екопътеката. Времето е слънчево и топло за сезона. Вървят бавно и се наслаждават на природата. Преминавайки през един от мостовете по екопътеката, в подножието на скалата, която се издига над моста, Христина вижда как пада струйка пръст, но решава, че това е част от атракцията. И през ум не ѝ минало, че става въпрос за срутище.

Чула силен тътен, поглежда нагоре и вижда как скалата пада към нея. Когато се свестила, Христина се оказала затрупана – около нея е мокро, но има дупка, през която се вижда дневна светлина. Тя събира сили и започва да пълзи нагоре. Успява да излезе на повърхността, където вижда наблизо мъж, който оглежда мястото. Вика за помощ. Мъжът я чува, идва максимално близо до нея, подава ѝ ръка и я издърпва.

---

¹ Имената на участващите лица са подменени, а описанието на фактите стъпва върху установеното по образуваното досъдебно производство по случая.

² Намираща се в местността „Маарата“.

³ Христина платила такса за паркинг (2 лева) и такса за посещение на природната забележителност (по 1 лев за човек за 1 ден).

Скоро на мястото пристига спасителен екип. След като разбират, че под свлечените скални маси са останали двама туристи, започват поетапно разчистване на терена, като се обръщат за помощ и към Планинската спасителна служба. На мястото на инцидента има струпана огромна скална маса, състояща се от големи и по-малки скални отломки. Пешеходният мост на екопътеката е изцяло затрупан. В една кухня от свлечената скална маса се вижда бяла дамска чанта и дреха, което е единствената следа, насочваща към предполагаемото място на затрупаните туристи.

Времето лети безмилостно. Осигурено е осветление на местопроизшествието за работа при нощни условия. Спасителната акция продължава и през нощта с участието на около 30 души. Рано сутринта операцията по издирване е подновена с нови екипи, като се присъединяват и допълнителни сили и средства, включително обучено куче за издирване на затрупани хора. Няколко часа по-късно телата на Питър и Павлина са открити мъртви.

След около три години наследниците на Питър предявяват иск срещу собственика на природна забележителност „Маарата“, с който търсят обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди, настъпили в резултат от смъртта на Питър. „Маарата“ е защитена територия, обособена като самостоятелен поземлен имот с площ над 50 000 кв.м, притежаван като публична общинска собственост.

Описания на предходната страница случай е конкретният повод за поставянето на разглежданите в настоящото изложение въпроси. Разбира се, той остава единствено повод за поставянето им, без фактологията по него да бъде определяща за научните аргументи и изводи, съдържащи се в текста на книгата. В контекста на спецификата на казуса и конкретиката на изрично формулираните въпроси в настоящата монография са разгледани възможността за обогатяване на понятието „вещ“, както и възможността за въвеждането на нови нюанси в системата на собствеността в съвременното българско право при отчитане на изискванията за съществуването на морално оправдание (основание) на собствеността като притежание, установено от човека.

Бих искал да **благодаря** на проф. дфн Стилиян Йотов, проф. дюн Георги Пенчев, доц. д-р Мирослав Димитров и д-р Делян Недев, както и на целия екип на Предизвикай правото!, за указаната ми подкрепа при подготовката на настоящата книга.

Стоян Ставру